

Vastuvõtmise kuupäev : 31/07/2024

Kohtuasi C-448/24

Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1

Saabumise kuupäev:

26. juuni 2024

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Raad van State (Belgia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

11. juuni 2024

Kaebajad:

British American Tobacco Belgium NV

Nicoventures Holdings Ltd

Vastustaja:

Belgische Staat

Põhikohtuasja ese

Nõue tühistada 7. novembri 2022. aasta kuninglik dekreet, millega muudetakse 28. oktoobri 2016. aasta kuninglikku dekreeti elektrooniliste sigarettide tootmise ja turustamise kohta (Koninklijk besluit van 7 november 2022 tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 oktober 2016 betreffende het fabriceren en het in handel brengen van elektronische sigarette) (edaspidi ka „vaidlustatud kuninglik dekreet“), millega on elektroonilisi sigarette reguleerivas osas osaliselt üle võetud direktiiv 2014/40

Eelotsusetaotluse sisu ja õiguslik alus

ELTL artikli 267 alusel esitatud eelotsusetaotlusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas sissehingamist või nikotiini omastamist hõlbustavate lisaainete keeld kehtib ka elektrooniliste sigarettide suhtes.

Eelotsuse küsimus

Kas direktiivi 2014/40 artikli 20 lõike 3 punkti c koostoimes artikli 7 lõikega 6 tuleb tõlgendada nii, et see kohustab liikmesriike keelama selliste elektrooniliste sigarettide ja täitepakendite turuleviimise, mille nikotiinisaldusega vedelikes leidub lisaaineid, mis – nagu on märgitud direktiivi artikli 7 lõike 6 punktis d – hõlbustavad sissehingamist või nikotiini omastamist, olgugi et põlemisprotsessi ega suitsu elektroonilise sigaretiga ei kaasne?

Viidatud liidu õigusnormid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/40/EL tubaka- ja seonduvate toodete tootmist, esitlemist ja müüki käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/37/EÜ, artikkel 1, artikli 2 punktid 4, 5, 9 ja 16, artikli 7 lõige 6, artikli 20 lõike 3 punkt c ja artikli 24 lõige 1;

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord, artikli 7 lõike 1 punkt a.

Viidatud riigisisised õigusnormid

28. oktoobri 2016. aasta kuninglik dekreet elektrooniliste sigarettide tootmise ja turustamise kohta (Koninklijk besluit van 28 oktober 2016 betreffende het fabriceren en het in de handel brengen van elektronische sigaretten), artikkel 4;

7. novembri 2022. aasta kuninglik dekreet, millega muudetakse 28. oktoobri 2016. aasta kuninglikku dekreeti elektrooniliste sigarettide tootmise ja turustamise kohta (Koninklijk besluit van 7 november 2022 tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 oktober 2016 betreffende het fabriceren en het in handel brengen van elektronische sigaretten), artikkel 3.

Põhikohtuasja faktiliste asjaolude ja menetluse kokkuvõte

- 1 28. oktoobri 2016. aasta kuningliku dekreediga elektrooniliste sigarettide tootmise ja turustamise kohta võeti elektroonilisi sigarette käsitlevas osas osaliselt üle direktiiv 2014/40.
- 2 Belgia kõrge tervisenõukogu (Hoge Gezondheidsraad; edaspidi „HGR“) avaldas 28. juunil 2022[2] arvamuse nr 9549 „Elektrooniline sigaret: suundumus“, mis käsitleb e-sigarettide suhtelisi riske võrreldes suitsetamise ja mittedigaretamisega. Arvamuses on märgitud, et e-sigaretid ei ole riskivabad ja võivad olla kahjulikud, kuid suitsetamisega võrreldes on need märkimisväärselt vähem kahjulikud ja neist võib koguni olla abi suitsetamisest loobumisel. Seetõttu soovib HGR muuta nii suitsetamise kui ka veipimise ja muu nikotiinitarbimise piiramine oluliseks osaks

poliitikast, milles otsustajad peaksid tagama, et veipimise ja muu nikotiinitarbimise piiramine ei kahjusta eesmärki vähendada suitsetamise levikut.

- 3 Kooskõlas direktiiviga 2015/1535, mis näeb ette korra, mida liikmesriigid peavad järgima tehniliste eeskirjade vastuvõtmisel, teavitas Belgia riik 6. juulil 2021 Euroopa Komisjoni kuningliku dekreeedi eelnõust, millega muudetakse eespool nimetatud 28. oktoobri 2016. aasta kuninglikku dekreeti.
- 4 Teatatud kuningliku dekreeedi eelnõu artikliga 3 oli kavas muuta 28. oktoobri 2016. aasta kuningliku dekreeedi artiklit 4. Eelnõu artikli 4 punktis 5 oli loetletud neli keelatud lisaainete rühma.
- 5 Direktiivi 2014/40 artikli 20 lõike 3 punktile c ja artikli 7 lõike 6 punktile d viidates esitas Belgia föderaalne terviseamet (Federale overheidsdienst Volksgezondheid) Euroopa Komisjoni tervise ja toiduohutuse peadirektoraadile 7. juulil 2022 küsimuse, kas kõnealustest sätetest tuleneb, (i) et sissehingamist või nikotiini omastamist hõlbustavate lisaainete keeld kehtib ka nikotiini sisaldavate elektrooniliste sigarettide suhtes, või on direktiivi artikli 7 lõige 6 kohaldatav ainult tubakatoodete suhtes, ja ii) kas esimesena nimetatud juhul on olemas liikmesriike, kes seda keeldu e-sigarettide suhtes tegelikult kohaldavad.
- 6 Euroopa Komisjon vastas 22. juulil 2022, et direktiivi artikli 20 lõike 3 punkt c näeb nikotiini sisaldavatele vedelikele esitatavate nõuete kindlaksmääramisel ristviite kaudu ette artikli 7 lõike 6 kohaldatavuse elektrooniliste sigarettide ja täitepakendite suhtes.
- 7 7. novembril 2022 võeti vastu kuninglik dekreet, millega muudetakse 28. oktoobri 2016. aasta kuninglikku dekreeti elektrooniliste sigarettide tootmise ja turustamise kohta.
- 8 28. oktoobri 2016. aasta kuningliku dekreeedi artikli 4 lõplik sõnastus (vaidlustatud kuningliku dekreeedi artikliga 3 muudetud redaktsioonis) on eelnõu sõnastusest siiski erinev. Nimelt lisati 28. oktoobri 2016. aasta kuningliku dekreeedi artikli 4 punktis 4 loetletud neljale keelatud lisaainete rühmale viies kategooria, mida komisjonile teatatud eelnõu ei sisaldanud, nimelt selliste lisaainete kategooria, mis hõlbustavad sissehingamist või nikotiini omastamist.
- 9 Kuningale esitatud aruande kohaselt lisati kõnealune uus kategooria eesmärgiga parandada direktiivi ülevõtmisel tehtud viga.

Põhikohtuasja poolte peamised argumendid

- 10 Kaebajad esitavad kaks väidet, millest on eelotsusemenetluse seisukohast asjakohane vaid teine väide.
- 11 Teises väites on märgitud, et vaidlustatud kuningliku dekreeedi artikkel 3 annab e-sigarettide puhul lubatust suurema kaalutlusruumi ja on vastuolus

direktiiviga 2014/40, eelkõige artikli 20 lõike 3 punktiga c koostoimes artikli 7 lõikega 6, kuna dekreediga kehtestatakse e-sigarettidele viidatud sätetega võrreldes rangemad nõuded. Vaidlustatud kuningliku dekreeidi artikkel 3, mis keelab „lisaained, mis hõlbustavad sissehingamist või nikotiini omastamist“, on vastuolus ka direktiivi 2014/40 artikli 24 lõikega 1, kuna esimesena nimetatud säte kehtestab e-sigarettide lisaainetele täiendavad piirangud, mis lähevad direktiivis 2014/40 sätestatud piirangutest kaugemale, olgugi et teisena nimetatud säte ei luba liikmesriikidel kehtestada oma riigisisises õiguses rangemaid nõudeid.

- 12 Kaebajad märgivad, et direktiivi 2014/40 artikkel 20 käsitleb e-sigarette, sealhulgas koostisosi, mille sisaldumine nendes sigarettides on lubatud. E-sigarettide puhul peaksid liikmesriigid vastavalt artikli 20 lõike 3 punktile c tagama, et nikotiini sisaldav vedelik ei sisalda artikli 7 lõikes 6 loetletud lisaaineid. Direktiivi artikli 7 lõikes 6 on loetletud „neli lisaainete rühma, mille lisamine tubakatoodetesse tuleb üldiselt keelata“ ja mis – koostoimes artikli 20 lõike 3 punktiga c – on asjakohased ka e-sigarettide suhtes. Direktiivi 2014/40 artikli 7 lõike 6 punktis d sisalduv (viies) keeld, mis puudutab „lisaaine[i]d, mis hõlbustavad sissehingamist või nikotiini omastamist“, kehtib siiski üksnes „suitsetatavate tubakatoodete“ suhtes. E-sigarette ei saa pidada „suitsetatavateks tubakatoodeteks“, kuna need ei sisalda tubakat ja järelikult ei kaasne nendega põlemisprotsessi (ja seega ka suitsu).
- 13 Tubakatooted on direktiivi 2014/40 artikli 2 punktis 4 määratletud kui „tarbimiseks mõeldud tooted, mis kasvõi osaliselt koosnevad tubakast, mis on geneetiliselt modifitseeritud või mitte“. Artikli 2 punktis 9 on „suitsetatav tubakatoode“ määratletud kui „muud tubakatooted kui suitsuvabad tubakatooted“, samal ajal kui „elektrooniline sigaret“ on määratletud kui „toode, mida võib kasutada nikotiini sisaldava auru suuotsa kaudu tarbimiseks, või sellise toote komponent, sh täitekapslid, mahutid ja seade ilma täitekapslite või mahutita. Elektroonilised sigaretid võivad olla ühekordsed või täidetavad [...] või laetavad ühekordselt kasutatavate täitekapslitega“ (artikli 2 punkt 16). Direktiivi 2014/40 artikli 7 lõike 6 punkti d sõnastusest nähtub seega selgelt, et sissehingamist või nikotiini omastamist hõlbustavate lisaainete keelu kohaldamisala piirub konkreetselt „suitsetatavate tubakatoodetega“.
- 14 Kaebajad leiavad, et kui seadusandja oleks soovinud laiendada direktiivi 2014/40 artikli 7 lõike 6 punkti d kohaldamisala e-sigarettidele, oleks ta selle asjaomaste sätete sõnastuses eraldi ära märkinud. Seetõttu on artikli 7 lõike 6 punkti d kohaldamine e-sigarettidele, mis kujutavad endast selliste toodete kategooriat, mis ei ole suitsetatavad, direktiiviga 2014/40 vastuolus.
- 15 Rikutud on ka direktiivi artikli 24 lõiget 1. Viidatud säte kohaselt ei või liikmesriigid põhimõtteliselt keelata ega piirata direktiiviga kooskõlas olevate tubakatoodete või nendega seonduvate toodete turuleviimist. Seega ei või liikmesriigid keelata ega piirata tubakatooteid või nendega seonduvaid tooteid, mis on direktiivi 2014/40 alusel ühtlustatud ja mille vaba liikumine on artikli 24 lõike 1 kohaselt tagatud.

- 16 Väljakujunenud kohtupraktikast nähtub, et ühtlustamisest kaugemale minevate riigisiseste õigusnormide vastuvõtmisega piiratakse tubakatoodete või – olenevalt asjaoludest – nendega seonduvate toodete (nagu e-sigaretid) vaba liikumist siseturul, kuigi see on direktiiviga 2014/40 keelatud. Selliste tehniliste eeskirjade vastuvõtmisega, mida teistes liikmesriikides ei eksisteeri, takistab vastustaja „tubakatoodetega seonduvate toodete, näiteks elektrooniliste sigarettide siseturu tõrgeteta toimimist“ ja direktiivi 2014/40 põhieesmärkide saavutamist. E-sigaretide lubatud koostisosade suhtes kehtivad lõplikud õigusnormid ja seega on need koostisosad täielikult ühtlustatud.
- 17 Lõpuks viitavad kaebajad sarnasele juhtumile 2016. aastast, kui Saksamaa võttis vastu uued õigusnormid, et võtta üle direktiivi 2014/40 artikli 7 lõike 6 punkt d ja artikli 20 lõike 3 punkt c. Saksamaa teavitas 20. mail 2016 komisjoni seaduseelnõust, mis sisaldas keeldu lisada „suitsetatavatele tubakatoodetele, elektroonilistele sigarettidele ja täitepakenditele“ „lisaaineid, mis hõlbustavad sissehingamist või nikotiini omastamist“. Seaduseelnõu lõplikus sõnastuses sissehingamist või nikotiini omastamist hõlbustavate lisaaainete keeldu e-sigaretide puhul enam ei sisaldunud, kuid tubakatoodete suhtes jäi kõnealune keeld jõusse.
- 18 Seni kuni liidu seadusandja algatatud direktiivi 2014/40 läbivaatamine, mille raames võidakse e-sigaretides lubatud lisaaainete suhtes kehtestada täiendavaid piiranguid, ei ole veel lõppenud, ei või liikmesriigid vastu võtta rangemaid riigisiseseid õigusnorme.
- 19 Lisaks viitavad kaebajad sellele, et sissehingamist või nikotiini omastamist hõlbustavate lisaaainete keeldu Euroopa Komisjoni algses ettepanekus ei sisaldunud. Regioonide Komitee arvamust järgides muudeti ettepanekut hiljem, et lisada „nikotiinisõltuvust suurendavate lisaaainete“ keeld, kuid seda ainult seoses tubakatoodetega. Direktiivi 2014/40 artikli 20 lõike 3 punktis c – mis käsitleb nikotiini sisaldavate vedelike koostist – sisalduv ristviide artikli 7 lõikele 6 – mis käsitleb tubakatoodetes keelatud lisaaaineid – lisati alles Euroopa Parlamendi esimesel lugemisel. Lõpuks sätestati direktiivi viimases ja ka lõplikus versioonis, et viimati nimetatud sätte punktis d sisalduv keeld kehtib üksnes „suitsetatavate tubakatoodete“ suhtes.
- 20 Tõsiasi, et sellest tulenevalt on ilmselge, et liidu seadusandjal ei olnud kavas laiendada direktiivi artikli 7 lõike 6 punktis d sätestatud keeldu e-sigaretidele, ei ole vastuolus komisjoni 22. juuli 2022. aasta vastusega, millele vastustaja osutab. Euroopa Komisjon toob oma vastuses välja üksnes direktiivi artikli 20 lõike 3 punktis c sisalduva ristviite artikli 7 lõikele 6, kuid ei kinnita, et seetõttu kehtib sissehingamist või nikotiini omastamist hõlbustavate lisaaainete keeld (direktiivi artikli 7 lõike 6 punkt d) e-sigaretide suhtes. Ka Euroopa Komisjoni elektrooniliste sigarettide töörühm ei võtnud oma istungitel selles küsimuses seisukohta. Tõik, et vastustaja palus enne vaidlustatud kuningliku dekreediga vastuvõtmist selgitusi, näitab samuti väga selgelt, et vastustajal endal oli kahtlusi, kas keeld e-sigaretide suhtes tegelikult kehtib.

- 21 Ka tõsiasi, et sarnaseid kaubanduspiiranguid on kehtestanud piiratud hulk teisi liikmesriike, ei ole muidugi alus, mis lubaks lugeda direktiivi 2014/40 rikkumise Belgia riigi poolt põhjendatuks. Peale selle sisaldavad e-sigarette reguleerivad liikmesriikide riigisisised õigusnormid, millele viitab vastustaja kaebusele antud vastuses, sama ristviidet tubakatoodetes keelatud lisaainetele, nagu sisaldub direktiivis 2014/40. Seega nähtub nendest riigisisestest õigusnormidest üksnes see, et sissehingamist või nikotiini omastamist hõlbustavate lisaainete keeld kehtib „suitsetatavate tubakatoodete“ (ja seega mitte e-sigarettide) suhtes. Nii on see teiste seas Soomes, Ühendkuningriigis ja Madalmaades. Erinevalt vastustaja väitest ei kehti nendes liikmesriikides järelikult sama keeld nagu Belgias ja neid õigusnorme ei saa võtta aluseks, et laiendada keeldu e-sigarettidele.
- 22 Vastustaja leiab, et kaebajad lähtuvad direktiivi 2014/40 artikli 20 lõike 3 väärast tõlgendusest. Viidatud sätte kohaselt peavad liikmesriigid e-sigarettide puhul nimelt tagama, et nikotiini sisaldav vedelik ei sisalda artikli 7 lõikes 6 loetletud lisaaineid. Artikli 20 lõike 3 punkt c viitab seega ainult artikli 7 lõikes 6 osutatud lisaainetele, tegemata vahet toodete põhjal, milles neid kasutatakse. Seda seisukohta kinnitab eespool nimetatud Euroopa Komisjoni 22. juuli 2022. aasta e-kiri.

Eelotsusetaotluse põhjenduste kokkuvõte

- 23 Pooled on eri seisukohtadel küsimuses, kuidas tõlgendada direktiivi 2014/40 artikli 20 lõiget 3 koostoimes artikli 7 lõikega 6, mis on vaidlustatud kuningliku dekreediga osaliselt üle võetud.
- 24 Vaidlustatud kuningliku dekreeди preambuli kohaselt on dekreeди õiguslik alus elektrooniliste sigarettide osas 24. jaanuari 1977. aasta seaduse „tarbijate tervise kaitse kohta toiduainete ja muude toodete valdkonnas“ (Wet van 24 januari 1977 „betreffende de bescherming van de gezondheid van de gebruikers op het stuk van de voedingsmiddelen en andere producten“) artikli 6 lõike 1 punkt a. Viidatud sätte kohaselt võib kuningas rahvatervise huvides või pettuste ärahoidmiseks selles valdkonnas kohaldada artikli 2 lõiget 1 ja 2 ning artikli 3 punkti 2 alapunktis a ja punkti 3 alapunktis c osutatud meetmeid muu hulgas tubaka, tubakapõhiste toodete ja samalaadsete toodete suhtes. Need meetmed hõlmavad eeskirjade vastuvõtmist ja keeldude kehtestamist kõnealuste toodete valmistamise, ekspordi ja müügi suhtes, sealhulgas võimalust reguleerida tubakatoodete (ja samalaadsete toodete) koostist.
- 25 28. oktoobri 2016. aasta kuningliku dekreeди artikli 4 lõike 4 punkt 5 (vaidlustatud kuningliku dekreeди artikliga 3 muudetud redaktsioonis) näeb ette, et elektrooniliste sigarettide vedelik ei või sisaldada sissehingamist või nikotiini omastamist hõlbustavaid lisaaineid. Kuningale esitatud aruande kohaselt lisati kõnealune uus kategooria eesmärgiga parandada direktiivi ülevõtmisel tehtud viga.

- 26 Direktiivi 2014/40 artikli 1 punktist f nähtub direktiivi eesmärk ühtlustada liikmesriikide õigus- ja haldusnorme, mis käsitlevad teatavate tubakatoodetega seonduvate toodete, nimelt elektrooniliste sigarettide ja täitepakendite ning taimsete suitsetatavate toodete turuleviimist ja märgistamist, et hõlbustada tubaka- ja seonduvate toodete siseturu tõrgeteta toimimist, võttes aluseks inimeste, eelkõige noorte tervise kaitse kõrge taseme, ja täita Maailma Terviseorganisatsiooni tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni („WHO raamkonventsioon“) kohaseid liidu kohustusi.
- 27 Seejuures teeb direktiiv vahet ühelt poolt „tubakatoodete“ suhtes kohaldatavate sätete (direktiivi II jaotis) ja teiselt poolt „elektrooniliste sigarettide ja taimsete suitsetatavate toodete“ suhtes kohaldatavate sätete (direktiivi III jaotis) vahel.
- 28 Direktiivi artiklis 2 on mõiste „tubakatooted“ määratletud kui „tarbimiseks mõeldud tooted, mis kasvõi osaliselt koosnevad tubakast, mis on geneetiliselt modifitseeritud või mitte“ (artikli 2 punkt 4). „Suitsuvaba tubakatoode“ on „tubakatoode, sealhulgas närimistubakas, nuusktubakas ja suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakas, mille tarbimiseks ei ole vaja põlemisprotsessi“ (artikli 2 punkt 5). „Suitsetatav tubakatoode“ on määratletud kui „muud tubakatooted kui suitsuvabad tubakatooted“ (artikli 2 punkt 9). Lõpuks on mõiste „elektrooniline sigaret“ määratletud kui „toode, mida võib kasutada nikotiini sisaldava auru suuotsa kaudu tarbimiseks, või sellise toote komponent, sh täitekapslid, mahutid ja seade ilma täitekapli või mahutita. Elektroonilised sigaretid võivad olla ühekordsed või täidetavad täitepakendi või mahuti abil või laetavad ühekordselt kasutatavate täitekapslitega“ (artikli 2 punkt 16).
- 29 Direktiivi II jaotise („Tubakatooted“) I peatüki („Koostisosad ja eralduvad ained“) artikli 7 lõike 6 punkti d kohaselt keelavad liikmesriigid selliste tubakatoodete turuleviimise, mis sisaldavad sissehingamist või nikotiini omastamist hõlbustavaid lisaaineid.
- 30 E-sigarette (ja täitepakendeid) käsitleb direktiivi 2014/40 artikkel 20, mis kuulub III jaotisse („Elektroonilised sigaretid ja taimsed suitsetatavad tooted“). Vastavalt direktiivi 2014/40 artikli 20 lõike 3 punktile c peavad liikmesriigid tagama, et nikotiinisisaldusega vedelik ei sisalda artikli 7 lõikes 6 loetletud lisaaineid.
- 31 Vaba liikumise kohta on direktiivi artikli 24 lõikes 1 viimaks sätestatud, et liikmesriigid ei või keelata ega piirata direktiivi nõuetele vastavate tubakatoodete või nendega seonduvate toodete turuleviimist.
- 32 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul ei ole ilma pikemata ilmselge, et direktiivi 2014/40 artikli 20 lõike 3 punktis c – mis käsitleb elektroonilisi sigarette – sisalduvast ristviitest artikli 7 lõikele 6 – mis käsitleb tubakatooteid – saab vahetult välja lugeda, et artikli 7 lõike 6 punktis d sisalduv keeld kehtib ka elektrooniliste sigarettide (ja täitepakendite) suhtes, kuigi nendega ei kaasne põlemisprotsessi ega suitsu, mida vastustaja ei eita. Lõpuks on artikli 7 lõike 6 punktis d sätestatud keeld sõnaselgelt piiratud „suitsetatavate tubakatoodetega“, st

muude tubakatoodetega kui suitsuvabad tubakatooted, kusjuures viimati nimetatud on tubakatooted, sealhulgas närimistubakas, nuusktubakas ja suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakas, mille tarbimiseks ei ole vaja põlemisprotsessi. Elektrooniline sigaret ei sisalda tubakat ja sellega ei kaasne põlemisprotsessi, millest tulenevalt ei teki suitsu, mille põhjal võib kaebajate hinnangul järeldada, et artikli 7 lõike 6 punktis d sisalduv keeld ei saa kehtida ka elektroonilise sigareti suhtes, mis ei tekita suitsu ja on seega suitsuvaba toode. Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et seda arvestades ei ole alusetu kaebajate väide, et kui liidu seadusandjal oleks olnud kavas laiendada artikli 7 lõike 6 punktis d sätestatud keeldu ka elektroonilistele sigarettidele, siis oleks ta selle õiguskindluse ja kõnealuse keelustava meetme ühtse kohaldamise huvides sõnaselgelt ära märkinud. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates ei ole tingimata ilmne, et seda oleks tehtud.

- 33 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et vastustaja küsimusele 22. juulil 2022 antud vastuses viitab komisjon küll üldiselt sellele, et direktiivi artikli 7 lõikes 6 kehtestatud lisaainete keeld on elektrooniliste sigarettide suhtes analoogia alusel kohaldatav, kuid ei käsitle selle sätte punktis d sätestatud konkreetset keelustavat meetet põhjalikumalt ega analüüsi, milline on piirava sõnastuse „suitsetatava tubakatoote puhul“ mõju kõnealuse keelu kohaldatavusele elektrooniliste sigarettide suhtes.
- 34 Sellegipoolest ei muuda see eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates asjaolu, et arvestades direktiivi eesmärgi tagada inimeste, eelkõige noorte tervise kaitse kõrge tase, on ka täiesti võimalik tõlgendada direktiivi artikli 20 lõike 3 punktis c sisalduvat üldist ristviidet artikli 7 lõikele 6 sõna-sõnalt ja asuda sellele tuginedes seisukohale, et see säte sisaldab *prima facie* ka keeldu viia turule elektroonilisi sigarette, mis sisaldavad sissehingamist või nikotiini omastamist hõlbustavaid lisaaaineid. Lisaks näib seda tõlgendust toetavat ka tõsiasi, et vahetegemine „suitsetatavate tubakatoode“ ja „suitsuvabade tubakatoode“ vahel ei ole elektrooniliste sigarettide puhul asjakohane, kuna artikli 7 lõike 6 punkti d sõnastus viitab lisaainetele, mis „hõlbustavad sissehingamist või nikotiini omastamist“. Kuigi elektroonilise sigareti kasutamisega ei pruugi kaasneda suitsu, näib kõnealuse keelu eesmärk olevat üldiselt takistada selliste lisaainete lisamist, mis hõlbustavad sissehingamist (koos suitsuga või ilma) või nikotiini omastamist. Kuigi nikotiini sisaldav elektrooniline sigaret ei tekita suitsu, tekitab see siiski „auru“, mida saab sisse hingata, mistõttu võib eeldada, et liidu seadusandja soovis keelata sissehingamist või nikotiini omastamist hõlbustavate lisaainete lisamise ka seoses selle toiminguga.
- 35 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab siiski, et menetluse praeguses etapis ei ole ta võimeline seda küsimust vajaliku kindlusega selgeks tegema, mistõttu peab ta vajalikuks taotleda Euroopa Liidu Kohtult eelotsust.